

ریشه‌یابی و شناخت عوامل دگرگون ساز روح معماری گذشته ایران در گذر زمان، اصالت گذشته، تازگی اکنون*

دکتر مازیار آصفی**، مهندس الناز ایمانی***

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۱/۱۱/۰۷

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۲/۰۲/۳۰

چکیده

با گذر جامعه ایران از دوران کهن به نوین، مرحله متفاوتی در تاریخ این سرزمین آغاز گشته و درست یا نادرست تاکنون نیز ادامه یافته است. هدف این پژوهش، شناخت ریشه‌ای علل تحولات ایجاد شده و چگونگی تأثیر آنها در معماری معاصر ایران است. از این رو با تحلیل عوامل سیاسی-اقتصادی، اجتماعی-فرهنگی و ویژگی‌های معماری دوران تحول تاکنون، شاخص‌های ایجاد این تغییرات بی‌سابقه در روح معماری گذشته ایران شناسایی شده تا با نظرسنجی از افراد متخصص و آزمون داده‌های پرسش‌نامه‌ها با نرم‌افزار SPSS، چگونگی تأثیر آنها در معماری معاصر ایران بررسی گردد. نتیجه تحقیق آن است که معماری معاصر ایران به جای پاسخگویی به شرایط متغیر جامعه معاصر، در گستردگی امکانات و نگرش‌های جهانی غرق شده و حاصل چیزی جز تقلید، ساده‌اندیشی کودکانه و پراکندگی محض در شهرهای ایران نیست. جهت دستیابی به والایی در معماری معاصر باید دانش، توانایی و سطح فرهنگی تک تک عناصر جامعه معاصر نیز افزایش یابد.

واژه‌های کلیدی

نوگرایی، دوره انتقال، تحولات جهانی، جامعه معاصر ایران، معماری معاصر ایران

* این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد معماری اسلامی با عنوان «طراحی مجتمع مسکونی پایدار کوی ولیعصر، با بهره‌گیری از تفکر و تکنولوژی نوین» به راهنمایی آقای دکتر مازیار آصفی در دانشگاه هنر اسلامی تبریز به انجام رسیده است.

** استادیار دانشگاه هنر اسلامی تبریز، دانشکده معماری و شهرسازی، تبریز، ایران. (مسئول مکاتبات)

Email: mazi1017@yahoo.com

Email: eli6622@yahoo.com

*** کارشناس ارشد معماری اسلامی دانشگاه هنر اسلامی تبریز، تبریز، ایران